

ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

The learning outcome of grade 1 students by learning with the intergrated units of 8 learning substances

สายชล จิตภิลัย (Saichon Jitpilai)*

สมปัด ตัญตรัยรัตน์ (Sompat Tantriratna)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หน่วย บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดผ่านเกณฑ์ 70/80 2) ศึกษาคุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อวงการศึกษ ผู้เรียน และผู้สอน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Research)โดยมีรูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One-shot Case Study) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมิน ผลงานนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนผลการเรียนรู้ 84.65/94.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/80
2. คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมหน่วยการเรียนรู้ประเภทหลักสูตรบูรณาการและมีการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม นักเรียนได้แสดงออกทางทักษะการคิด ได้นวัตกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการด้วยรูปแบบการสอนเป็นคณะหรือเป็นทีม

คำสำคัญ: ผลการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

Keyword: The Learning Outcome, The Integrated Learning Units.

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The research objectives were to 1) develop the result of grade 1 students studying the integrated units of 8 learning substances with the achievement criterion at 70/80 and 2) investigate values of the integrated units of 8 learning substances for education society, learners, and teachers. This research was a pre-experimental research model with one-shot case study. Subjects of research target group were grade 1 students from room 1/1 at Khon Kaen University Demonstration Elementary School (Modindaeng), in the 2nd semester of academic year 2010 in total of 36 persons. Data collection tools i.e. the integrated units of 8 learning substances, lesson plans, learning achievement evaluation test and student result evaluation template. Data analysis was implemented by using mean and percentage.

The results were found as follows:

1. Students carried out their learning outcome at 84.65/94.44 above the predefined criterion at 70/80.
2. Values of the integrated units of 8 learning substances could be described as follows: The integrated units of 8 learning substances were a learning unit innovation of the integrated curriculum and instructional. Students expressed their thinking skills and using team approach as a teaching model.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายที่ครูทุกคนจะต้องยึดเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ พระราชบัญญัตินี้ระบุไว้ในมาตรา 6 กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 23 กล่าวถึงสาระการเรียนรู้ที่จะต้องจัดให้ผู้เรียนว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ และมาตราที่ 24(4) กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีจุดเน้นเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งเป็นสาระสำคัญ ที่ควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน เพราะเป็นการเรียนการสอนโดยองค์รวมที่สอดคล้องและมีความหมาย

ต่อผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้โรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนที่มีความพร้อมในการใช้หลักสูตร ในปีการศึกษา 2552 และใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศในปีการศึกษา 2553 หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่ใช้แนวคิดหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) ซึ่งยึดมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายสำคัญ เนื่องจากผลการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศไทยทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่กำลังเผชิญอยู่คือการจัดการเรียนรู้แบบแยกส่วน (fragmentation) ด้วยการแยกสอนเป็นวิชา ๆ โดยไม่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวิชา ส่งผลให้นักเรียนต้องจดจำเนื้อหา หรือเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ซึ่งแยกออกจากกันมากมาย และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ แยกออกจากแบบแผนหรือเรื่องราวที่จะทำให้ข้อมูลเหล่านั้นเชื่อมโยงกันหรือมีความหมายที่สมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ในรอบปีการศึกษา 2552 ได้มีการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เมื่อวันที่ 26 - 28 มกราคม 2552 พบว่า มาตรฐาน ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรอยู่ในระดับ 3 อยู่ระดับ ดี ผลสำเร็จร้อยละ 81.87 ซึ่งผลการประเมินมีระดับน้อยกว่ามาตรฐานในข้ออื่น ๆ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนต้องเร่งพัฒนาโดยด่วน และได้รับข้อเสนอแนะจาก สมศ. ว่าให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำเป็น คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยมีการสอนแบบโครงงาน การสอนแบบบูรณาการ การสอนแบบแผนผังความคิดมีการทดลองค้นคว้าและส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงาน เป็นกลุ่ม จึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร และคณะครูที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหานี้โดยเร็ว (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552)

หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือแบบองค์รวมแห่งการเรียนรู้ เป็นการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยนำมาเรียงร้อยกันให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับประเด็นหลักที่กำหนดขึ้น จากศาสตร์สาขาต่าง ๆ มากกว่าหนึ่งเรื่องมาผสมผสานให้กลมกลืนกัน ภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกัน หรือเรื่องราวเดียวกัน การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการจะทำให้การเรียนรู้นั้นมีความหมายเชื่อมโยงกับชีวิตจริง เพราะทำให้ผู้เรียนมีความรู้กว้าง ไม่คับแคบเฉพาะในกรอบเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญาการศึกษาแบบ Progressivism ของ John Dewey มีแนวคิดว่าการศึกษา คือ ชีวิต การจัดกระบวนการเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาผลการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงสนใจที่จะสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระ

การเรียนรู้ โดยผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้จะพัฒนาให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในลักษณะองค์รวม มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

คำถามการวิจัย

หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 มีผลการเรียนรู้สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 ที่เรียนด้วยหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดผ่านเกณฑ์คะแนนผลการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวร้อยละ 80 ขึ้นไป

2. เพื่อศึกษาคุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อวงการศึกษา ผู้เรียนและผู้สอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผลการเรียนรู้** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และคะแนนจากการประเมินผลงานของนักเรียน กำหนดผ่านเกณฑ์คะแนนผลการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวร้อยละ 80 ขึ้นไป

2. **หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้** หมายถึง หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการที่หล่อหลอมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศิลปะ สุขศึกษา และพลศึกษา และภาษาต่างประเทศเข้าด้วยกันเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบองค์รวม โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นแกน มีองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้

9 องค์ประกอบ คือ 1) ชื่อหน่วยและสาระสำคัญ 2) แผนภาพมโนทัศน์ของหน่วย 3) ตารางวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปี 4) จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ระดับหน่วย 5) กิจกรรมหรือชิ้นงานที่สำคัญ 6) การวัดและประเมินผล 7) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 8) แผนการจัดการเรียนรู้ระดับหน่วย 9) แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการ

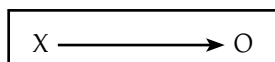
3. วิธีการจัดทำหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเริ่มจากการกำหนดประเด็น/หัวเรื่อง (theme) และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 14 ขั้นตอน แล้วจึงวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่นำไปสู่เป้าหมายของกิจกรรมที่กำหนด กำหนดสาระสำคัญ กำหนดสาระการเรียนรู้ กำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน กำหนดประเด็นเกณฑ์การประเมิน และวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. คุณค่าของหน่วยบูรณาการ หมายถึง คุณค่าของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อวงการศึกษา ผู้เรียน และผู้สอน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินผลงานนักเรียน และข้อสังเกตที่เกิดขึ้นจากผลการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Research) โดยใช้กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One - shot Case Study) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัย คือ

X หมายถึง หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

O หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 ที่ได้จากการเรียนด้วยหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 36 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรต้น คือ หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2) ตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 ที่เรียนด้วยหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ จากผลการประเมิน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ดาวแห่งความดี คิดเป็น $X = 3.88$ อยู่ในระดับความคิดเห็นดีมาก และหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ปลูกรัก คิดเป็น $X = 3.98$ อยู่ในระดับความคิดเห็นดีมาก

2) แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 14 แผน รวมทั้งหมด 28 แผน

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.50 - 0.77 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40 - 0.93 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

4) แบบประเมินผลงานนักเรียน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1) ก่อนดำเนินการใช้หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แล้วดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย และหาประสิทธิภาพของเครื่องมือด้วยกระบวนการวิจัย ให้มีประสิทธิภาพ

2) ดำเนินการทดลองใช้หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้นำหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ดาวแห่งความดี ทดลองสอนตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 28 มกราคม 2554 รวม 18 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ปลูกรัก ทดลองสอนตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 ถึง วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554 รวม 18 ชั่วโมง ซึ่งรวมทั้งหมด 36 ชั่วโมง แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการประเมินผลงานนักเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นำผลคะแนน ที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผล

3) หลังการดำเนินการใช้หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

(1) ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อเรียนจบ หน่วยการเรียนรู้ คือ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผล

(2) เมื่อได้คะแนนผลงานนักเรียน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีคะแนนผลการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 70 โดยมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า

1. นักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนผลการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 84.65 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 34 คน จากนักเรียนทั้งหมด 36 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. คุณค่าของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการสร้างหน่วยการเรียนรู้ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปถึงคุณค่าของหน่วยบูรณาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

1) คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อวงการศึกษ หน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมหน่วยการเรียนรู้ประเภทหลักสูตรบูรณาการและมีการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม โดยมีการบูรณาการภายในกลุ่มสาระ และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในหน่วยเดียวกัน ช่วยลดความซ้ำซ้อนของสาระการเรียนรู้ของแต่ละวิชาทำให้มีเวลาเรียนมากขึ้น

2) คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อผู้เรียน นักเรียนได้แสดงออกทางทักษะการคิดและกระบวนการคิด ใน 4 ลักษณะ คือ 1) ทักษะการคิดพื้นฐาน คือ ทักษะการฟัง การอ่าน การพูด การบรรยาย การอธิบาย 2) ทักษะการคิดที่เป็นแกน คือ ทักษะการสังเกต การสำรวจ การเปรียบเทียบ การรวบรวมข้อมูล การจัดหมวดหมู่ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นองค์รวม การใช้เหตุผล การสรุปความ 3) ทักษะการคิดขั้นสูง คือ ทักษะการนิยาม การวิเคราะห์ 4) กระบวนการคิด คือ กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้

3) คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อผู้สอน ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) ในด้านการจัดทำนวัตกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการด้วยรูปแบบการสอนเป็นคณะหรือเป็นทีม มีการวางแผนและจัดทำหน่วยบูรณาการ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้ และการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย สามารถแสดงเหตุผลสนับสนุนผลการวิจัยได้ดังนี้

1) การสร้างหน่วยการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ เข้าใจเนื้อหาในลักษณะขององค์รวม/ภาพรวม มองเห็นความสัมพันธ์

ระหว่างวิชา เกิดความตระหนักว่าการเรียนรู้มีความหมายกับตนเอง มีประโยชน์ เกิดการเรียนรู้ในลักษณะรวมเชื่อมโยงกับชีวิตจริงในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการตรวจผลงานพัฒนาขึ้นอย่างเชื่อมโยง ใน 2 หน่วยการเรียนรู้ จำนวนนักเรียนร้อยละ 100 ที่มีผลงานผ่านเกณฑ์การประเมินมีจำนวนเพิ่มขึ้น จากหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ดาวแห่งความดี มีจำนวน 3 ผลงาน เมื่อเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ปลูกรัก มีจำนวน 8 ผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Kavalik and Daren (1994) ที่กล่าวว่า การบูรณาการช่วยให้ผู้เรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างโลกในบทเรียนกับโลกแห่งความจริง เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้จากห้องเรียนไปใช้ในชีวิต และทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ เนื่องจากเห็นว่าความรู้ในห้องเรียนคือความรู้ในโลกของความเป็นจริง และสอดคล้องกับ รัตนภรณ์ เทพามาตย์ (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาหน่วย การเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้/สาระและกระบวนการที่ได้รับได้อย่างรวดเร็วและกลมกลืนอย่างเป็นธรรมชาติ ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานและค่าเฉลี่ยของคะแนนนักเรียนทั้งชั้น คิดเป็นร้อยละ 86.82

2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยลำดับการเรียนรู้ 14 ขั้นตอน นำพาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ชัดเจนคือ

ขั้นที่ 1 การอ่านเพื่อความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในรูปประโยค นักเรียนได้เรียนรู้ การอ่านเป็นคำเป็นประโยค (Basal Readers Approach) อ่านทีละประโยค ได้ฟังเรื่องราวที่อ่านไปพร้อมกัน ฟีกวาดสายตาในการอ่าน ทำให้จำรูปคำได้ดี จึงทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้ดีและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ภาพรวมของเกสตัลท์ (Gestalt Theory) ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ เป็นส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อยรับรู้ได้ด้วยความเข้าใจความสัมพันธ์ของสถานการณ์นั้น

คือ จำโครงร่าง ของคำอ่านให้ได้ก่อนแล้วจึงค่อยสอนแยกส่วนในรายละเอียดปลีกย่อยทีหลัง

ขั้นที่ 2 การอ่านสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน ฟีกกระบวนการอ่านในใจที่ถูกต้อง เกิดทักษะการอ่านเพื่อค้นหาสาระของเรื่องที่เป็นส่วนใจความสำคัญ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 90.24/100 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ที่กล่าวว่า การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ ต้องอ่านแล้วจับใจความสำคัญและสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ที่อ่านได้

ขั้นที่ 3 การคิดวิเคราะห์จากบทอ่าน นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ 2 ประการ คือ ความสามารถในการคิด และความสามารถในการสื่อสาร ด้วยเทคนิคคำถามหมวด 6 สี และการเขียนแผนภาพความคิด คะแนนผลงานการเขียนแผนผังความคิด 87.33/86.11 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก แสดงว่าสมองของนักเรียนมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของแขนงความคิดที่เกี่ยวข้องกันอย่างอิสระ มองเห็นภาพรวมของการทำความดีในชีวิตตนเอง สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2551) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนใช้ผังกราฟิก ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน จำได้เป็นความจำแบบถาวร ช่วยพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย เช่น ปัญญาทางภาษา ปัญญาด้านความคิดและคณิตศาสตร์ ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ และสอดคล้องกับวิลาลีนี ขวายุธา (2551) ได้พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และการเขียนด้วยการใช้คำถามหมวด 6 สี และการเขียนแผนภาพความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในด้านทักษะการคิด พบว่า คำถามหมวด 6 สี ทำให้นักเรียนได้รับการฝึกคิดอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ทำให้มีความคิดเป็นของตนเอง ผลของการคิดไม่เลียนแบบผู้อื่น คิดอย่างมีเหตุผล สามารถจำแนกข้อมูล เป็นหมวดหมู่ได้

ขั้นที่ 4 การเขียนจากการคิด เขียนเรื่องสั้น ๆ ด้วยการใช้ภาษาที่ถูกต้องตามความหมาย มีเหตุผลและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ มีการเชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลสนับสนุนประเด็นเกี่ยวกับการทำความดี ต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม ประเทศชาติ และในหลวง คะแนนผลงาน ด้านการเขียนที่อยู่ในระดับดีมาก

คือ กระบวนการเขียนผลของการคิด การแต่งประโยค เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องกระบวนการทดลอง การปลูกถั่วเขียวทำไมได้ถั่วงอก เขียนเชิงสร้างสรรค์ แต่งเรื่องต่อจากนิทานเรื่อง หมูบ้านเห็ดหอม ขอฟรจาก นางฟ้า เขียนแผนภูมิประสมการณ ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ ตัญยรัตน์ (2545) ที่กล่าวว่า การสอนทักษะ การเขียนในระดับประถมศึกษาผู้เขียนต้องมีทักษะความสามารถย่อย ๆ มากมายหลายด้าน ตลอดจนความสามารถด้านการใช้ภาษา ทั้งยังต้องมีทักษะฟัง ดู พูด อ่าน และความคิดที่ดีอีกด้วย การที่ผู้เขียนได้รับข้อมูลอย่างกว้างขวางจนมีประสบการณ์มากพอที่จะช่วยให้การพูด และการเขียนดีขึ้น จึงจะสามารถเขียนสื่อสารความรู้ ความคิดของตนให้ผู้อ่านเข้าใจได้

ขั้นที่ 5-7 การฟัง การดู และการพูด: ศึกษา นอกสถานที่ การทดลองวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมคุณธรรม นักเรียนมีกระบวนการวิทยาศาสตร์ กระบวนการคิด เพื่อค้นหาความรู้ มีจิตวิทยาศาสตร์ ใช้สื่อสร้างมโนทัศน์ ให้กับนักเรียนก่อนการทดลองทางวิทยาศาสตร์ สามารถ ทำให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนต่าง ๆ ได้เร็ว เมื่อนักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่ม (ทักษะทางสังคม) นักเรียนสามารถช่วยกันทำกิจกรรม ตลอดจนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ คือ ผู้วิจัยได้สื่อจากอินเทอร์เน็ต สไลด์ ขั้นตอนการปลูกถั่วงอกทั้งในดิน วัสดุอื่น ให้นักเรียนฟัง และดูภาพ ดวงจันทร์ ดวงดาว และดวงอาทิตย์ให้นักเรียน ดูวิธีการละเล่นของไทย คือ ูกินหาง จำจี้ผลไม้ สื่อสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็ว ปฏิบัติได้และประยุกต์การทำงานสู่กระบวนการของกลุ่มตนเอง ได้ดี และมี เจตคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ John Dewey ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ จะเกิดได้ดี ต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยผสมผสาน ความรู้ คุณธรรม คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และมี เจตคติที่ดี เป็นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนและผู้เรียน สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตจริง

ขั้นที่ 8 พัฒนามโนทัศน์หลักการใช้ภาษาไทย ด้วยรูปแบบการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model) ของ Joyce และ Weil (1992) โดยมีขั้นตอน

การจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน คือ 1) การนำเสนอข้อมูล และระบุมโนทัศน์ 2) การทดสอบความเข้าใจมโนทัศน์ และ 3) การวิเคราะห์กลยุทธ์การคิด ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการกำหนดมโนทัศน์ของคำมาตรา แม่กม และคำมาตรา แม่กก คะแนนผลการเรียนรู้จาก 2 หน่วยการเรียนรู้ 84.44/100 87.23/100 อยู่ในระดับ ดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ และการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล เกิดจากกระบวนการรับรู้ข้อมูลผ่านประสาทสัมผัส แล้ว ตีความหมายข้อมูลเบื้องต้น โดยหากเกิดความเข้าใจก็จะเก็บข้อมูลนั้นไว้ในความทรงจำ และเมื่อรับข้อมูลชนิดเดิมซ้ำ อีกหลายครั้ง ก็จะสามารถสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลเดิม (generalization)

ขั้นที่ 9 อ่านสะกดคำในมาตราแม่กม แม่กก โดยใช้วิธีการสอนแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Approach) ฝึกให้นักเรียนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ในการอ่านคำ สอดคล้องกับ แนวการพัฒนาทักษะการสอนอ่านที่สอดคล้องกับ ธรรมชาติของภาษาไทยและเด็กผู้เรียนของบันลือ พงกษะวัน (2534) ที่กล่าวถึง การสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ ทำให้การอ่านและการเขียน มีความสัมพันธ์กัน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ในการอ่านคำสามารถ นำไปอ่านคำอื่น ๆ และสอดคล้องกับรากภาษาไทย ที่มี เสียงคงที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอนแจกลูก เพื่อให้ อ่านหนังสือได้แตกฉาน

ขั้นที่ 10 สร้างคำใหม่ กระบวนการกลุ่มได้ ช่วยฝึกทักษะการคิดคล่องให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียน ได้คะแนนผลงานเฉลี่ยร้อยละ 75.36 /91.67 สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ที่กล่าวว่า การจัดการ กระบวนการคิดให้กับผู้เรียนมีแนวทางที่สำคัญคือ การจัด สภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศ ที่เอื้ออำนวยต่อการการคิด สนับสนุนให้ผู้เรียนคิด ไม่ปิดกั้น ให้กำลังใจ และเสริมแรงเมื่อผู้เรียนคิดได้ ด้วยตนเอง ใช้เทคนิค การคิดคล่อง คิดหลากหลาย โดยใช้เวลาแก่ผู้เรียนในการใช้ความคิดและแสดงความคิดเห็น อภิปราย แลกเปลี่ยนกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้

จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาในการอ่าน การเขียน ฟัง พูดของผู้เรียน มีทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี กระบวนการทางสังคม (กระบวนการทำงานกลุ่ม) เป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีร่วมกัน

ขั้นที่ 11 การอ่านแผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach) นักเรียนสามารถใช้ทักษะภาษาผ่านกระบวนการคิด สู่การเขียนเรื่องได้ดี เป็นการเชื่อมโยงคำที่เรียนไปสู่การใช้ประสบการณ์ของนักเรียน เป็นการถ่ายโยงการเรียนรู้ทางบวกที่ดี ทำให้นักเรียนสามารถอ่านบทอ่านได้เข้าใจได้รวดเร็ว คะแนนเฉลี่ยผลงานนักเรียนร้อยละ 88.67/100 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พฤกษ์วัน (2534) ที่กล่าวถึงการสอนภาษาว่า ควรส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ความหมาย ใช้สมองคิดแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาพเล่าเรื่องจากภาพ โดยใช้การอธิบายภาพในใจสมองได้เป็นเรื่องราวผ่านกระบวนการคิด และสอดคล้องกับทฤษฎีของถ่ายโยงความรู้ทางบวก (Positive transfer of learning) ของ ธอร์นไคค์ (Edward L. Thorndike) ที่กล่าวว่า ความคล้ายคลึงกันทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการ และเจตคติของผู้เรียน ต่อสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งสองสถานการณ์ ทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้เชิงบวก ถ้าการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งมีองค์ประกอบที่เหมือนกัน หรือ คล้ายคลึงกันกับอีกสถานการณ์หนึ่งก็จะทำให้เกิดการ ถ่ายโยงทางบวก คือ สอนจากที่นักเรียนรู้ไปสู่สิ่งที่ยังไม่รู้ย่อมเป็นการสร้างเสริมการเรียนรู้ที่ดี

ขั้นที่ 12-13 วรรณคดีและวรรณกรรม : ผลการอ่านบทอาขยาน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนท่องจำบทอาขยาน รู้จักสัมผัส ลงจังหวะการอ่านอย่างเพลิดเพลัน และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จากนิทาน ผลงานเฉลี่ยร้อยละ 95.19/100 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) เกี่ยวกับสื่อกับการจัดการเรียนรู้ ที่กล่าวว่า สื่อมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ โดยสื่อจะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ได้รับความรู้เชิงเนื้อหา ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมเชื่อมโยง

ความรู้ใหม่ที่ได้เข้ากับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่และสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 14 ผลการสร้างชิ้นงานรวบยอด : หุ่นยนต์ปราบมารเส้นทางคนดี แฝงชิ้นงานนักเรียนสามารถสร้างชิ้นงานของตนเอง นำเสนอชิ้นงานของตนเอง ผลงานเฉลี่ยร้อยละ 87.96/94.44 88.23/100 อยู่ในระดับ ดีมาก สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) ที่มีแนวคิดว่าการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความคิดและนำความคิดของตนไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยี ที่เหมาะสมจะทำให้เห็นความ คิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใด สิ่งหนึ่งขึ้นมาในโลก ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเอง ความรู้ี้จะมีความหมายต่อผู้เรียน จะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ ความคิดของตนได้ดี และยังเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถ สร้างความรู้ใหม่ต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด

2. คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อวงการศึกษา ผู้เรียน และผู้สอน สามารถแสดงเหตุผลสนับสนุนผลการวิจัยได้ดังนี้

1) คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อวงการศึกษา

จุดเด่นของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น คือ 1) ได้จัดทำ การบูรณาการอย่างสมบูรณ์ทั้ง 2 ประเภทคือการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (intardisciplinary) และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ (interdisciplinary) ให้อยู่ในหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) เกี่ยวกับการทำความดีของเด็กดีอย่างประสานสัมพันธ์กัน มีการจัดทำแผนภาพ มโนทัศน์จากประเด็นสำคัญสู่ประเด็นย่อย ทำให้เกิดความเข้าใจในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ในลักษณะขององคร่วม 2) เป็นนวัตกรรมที่ลดความซ้ำซ้อนของสาระการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้ลดปัญหาการสอนไม่ทัน มีเวลาในการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สามารถเพิ่มเติมทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นจำนวนตัวชี้วัด

สอดคล้องกันในหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำดังนี้

- 1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 19 เรื่อง ดาวแห่งความดี รวมตัวชีวิตทั้งหมด 41 ตัวชีวิต
- 2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 20 เรื่อง ดาวแห่งความดี รวมตัวชีวิตทั้งหมด 50 ตัวชีวิต

การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชีวิตถือเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการจัดทำหน่วยบูรณาการที่อิงมาตรฐานให้พบความสำเร็จ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ (2546) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการว่า ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในลักษณะ องค์กรมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชา ทำให้นักเรียนระลึกถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว กระตุ้นนักเรียนให้มีความรู้ทั้งลึกและกว้างทำให้เป็นผู้มีทักษะกว้างไกล ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา และทำให้มีเวลาเรียนมากขึ้น และสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ที่กล่าวถึงเหตุผลที่ต้องบูรณาการว่า หลักสูตรและและการเรียนรู้แบบบูรณาการมีประโยชน์ในการลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่าง ๆ ปัจจุบันความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้การเรียนรู้แบบสัมพันธ์วิชา มีความสำคัญมากกว่าแต่ละวิชาต่างก็เพิ่มเนื้อหาวิชาของตนเข้าไป

2) คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อผู้เรียน

นักเรียนสามารถ 1) แสดงออกทางทักษะการคิดและกระบวนการของการคิด เมื่อเรียนด้วยหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้มีการวางแผนด้วยองค์ประกอบที่มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชีวิตที่สะท้อนกระบวนการคิด เมื่อผู้วิจัยได้นำทักษะและกระบวนการคิดต่าง ๆ ไปบูรณาการในการสอน จึงมีความเหมาะสมกับสถานการณ์เป็นกระบวนการคิดที่ควบคู่ไปกับสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน อ่อนน่วม และศิลา แหมมณี (2548) ที่กล่าวถึง รายงานการวิจัยของโรงเรียน จากชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน ผลการนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปใช้ เกิดการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะการคิดและกระบวนการคิด นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดและกระบวนการคิดตามจุดเน้นของตนเพิ่มขึ้น 2) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ ใฝ่เรียนรู้ นักเรียนเห็น

คุณค่าของสิ่งที่เรียนที่มีต่อการดำเนินชีวิต สิ่งที่เรียนมีประโยชน์กับตนเอง ซึ่งเป็นผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นสื่อจากประสบการณ์ตรง การแสดงบทบาทสมมติ ภาพยนตร์ การศึกษานอกสถานที่ แผนผัง และภาพ โดยภาพรวมทั้ง 2 หน่วยการเรียนรู้สามารถเรียงลำดับความถี่การใช้สื่อ แต่ละประเภท จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทัศนสัญลักษณ์ 6 แผน การมีประสบการณ์ตรง 5 แผน ภาพยนตร์ 5 แผน การสาธิต 4 แผน บทบาทสมมติ 3 แผน การศึกษานอกสถานที่ 2 แผน การจัดนิทรรศการ 1 แผน และภาพนิ่ง 1 แผน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทั้งหมด 9 ชนิด และสื่อที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกรวยประสบการณ์ (cone of experience) ของ Edgar Dale ที่กล่าวว่า สื่อบริเวณฐานกรวยเป็นการพัฒนาทักษะพิสัยและจิตพิสัย ซึ่งสอดคล้องกับ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) ที่กล่าวว่า สื่อและแหล่งการเรียนรู้เป็นสื่อกลางที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) คุณค่าของหน่วยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีต่อผู้สอน

พื้นฐานการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) มีจุดเด่นด้านนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นคณะหรือเป็นทีมในนวัตกรรมอื่นมาก่อน เช่น นวัตกรรมการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เมื่อมีนวัตกรรมใหม่เข้ามาแต่รูปแบบการจัดการสอน แบบที่ปฏิบัติอยู่แล้วเป็นประจำ จึงทำให้ผู้สอนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้วยความชำนาญมากยิ่งขึ้น และยังเป็น การเสริมเอกลักษณ์ของโรงเรียนให้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นทีม จากหลักฐานผลงานวิจัยที่ผ่านการเผยแพร่ ในระดับโรงเรียน และระดับนิทรรศการสาธิตวิชาการทั่วประเทศ วิดีทัศน์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นทีมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น นับว่าเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นแบบอย่างในวงการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง), 2552)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

1) การจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิยามของมาตราตัวสะกด รูปแบบการสอนที่มีความเหมาะสมคือ รูปแบบการเรียนการสอนโมเดล (Concept Attainment Model)

2) การใช้สื่อเทคโนโลยีจากอินเทอร์เน็ตที่มีตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะและภาพประกอบ ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านบทอาขยานที่มีประสิทธิภาพ เกิดบรรยากาศการเรียน ที่สนุกสนานและเกิดการจดจำในระยะยาว

3) การประเมินตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้ม

สะสมงาน ช่วยส่งเสริมกระบวนการเขียน เชิงสร้างสรรค์ได้ดีและนักเรียนเห็นพัฒนาการในการเขียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัย เพื่อพัฒนาหน่วยบูรณาการ

8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นประถม

2) ควรมีการวิจัย เพื่อพัฒนาหน่วยบูรณาการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาเพราะเป็นการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวมที่สัมพันธ์กัน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษา**

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). **การคิดเชิงมโนทัศน์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : ชักเชสมีเดีย.

คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). **ชุดฝึกอบรม ภาษาไทยและบูรณาการ ระดับประถมศึกษา** **ศึกษา โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2551). **ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และ การจัดการเรียน** **การสอนแบบบูรณาการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนารักษ์ เทพามาตย์. (2548). **การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย** **สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2** . วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง). (2552). **รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2552**.

ขอนแก่น: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง).

วิลาสินี ขวไธยา. (2551). **การพัฒนาทักษะการอ่าน การคิดและการเขียน ด้วยการใช้คำถามหวนทวนความคิด 6** **สีและการเขียนแผนภาพความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา** **ปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บันลือ พุกกะวัน. (2534). **มิติใหม่ในการสอนอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สมบัติ ตัญจรัญรัตน์. (2545). **สอนให้คิด คิดแล้วเขียน เขียนจากความคิด**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

_____. (2552). **เอกสารประกอบการเรียนวิชา 224 722 CURRICULUM AND LEARNING PROCESS** **OF THAI**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2552). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษามาคบบังคับ พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ ฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

Joyce, B. and Weil, M. (1992). **Model of teaching**. 4th ed. Boston : Allyn and Bacon.

Kavalik , D. L. and Daren, O. T (1994). **Integrated thematic instruction**. 3 rd. ed. Washington: Book for Educators.